

... , 970, 2011 .

332.146.2

• ”

,

per , -

,

.

:

,

,

-

,

,

,

,

,

.

A place and role of innovative development is considered in the system of tasks development of region, the state of innovative constituent of development region is analysed, outlined directions of increase of efficiency of management innovative processes at the level of region.

H.M., 2011

Keywords: innovative management, innovative development, innovative activity, innovative processes, innovative model, efficiency, adaptiveness, synergism.

У сучасних умовах поширення процесів глобалізації з одного боку, і регіоналізації, з іншого, роль регіонів значно посилюється у підвищенні ефективності діяльності національних економік, а також у забезпеченні їхнього економічного зростання.

Важливу роль у забезпеченні зближення регіонів, значенні рівня розвитку регіональних економік для росту національної економіки, має відігравати регіональна інноваційна політика, що уявляє собою ефективне управління інноваційними процесами у регіоні. Її зміст формується на розумінні закономірностей інноваційного регіонального розвитку. Інтенсифікація економічного розвитку регіонів перш за все передбачає активізацію інноваційного фактора. [6]

Інноваційна складова присутня майже в усіх напрямках соціально-економічного розвитку регіонів. Сучасні вчені, що висвітлювали проблеми інноваційної складової в економіці, перш за все торкаються проблем формування концепцій відтворення інтелектуального капіталу [4], оцінки нематеріальних активів [8]. Проблеми розбудови високотехнологічної економіки висвітлюються у наукових працях О.І. Амоші, В.П. Александрової, П.Т. Бубенка, А.С. Гальчинського, В.М. Геєця [3], М.І. Долішнього, Е.Г. Лібермана, І.І. Лукінова, Б. А. Маліцького І. В. [5], Нетудихати К. Л. [7], І. В. Одотюка, В.П. Семиноженка В. Р., Сіденка та інших науковців.

Усвідомлення потенціалу інноваційного фактору має започаткувати роботу, спрямовану на посилення ролі регіонів у акумулюванні внутрішніх ресурсів країни та оновленні української економіки. Тому розробка напрямків підвищення ефективності інноваційних процесів на регіональному рівні повинна стати одним з найважливіших складових розробки стратегії регіонального розвитку.

В умовах трансформації економічних та соціально-політичних інститутів, за останні роки склалося багаторівневе макроекономічне та інституційне середовище для інноваційної діяльності. Однак не можна не враховувати дію таких несприятливих інституційних факторів: криза неплатежів, державна підтримка неефективних підприємств, збереження стимулів до рента орієнтованої поведінки, неефективна структура власності тощо.

Інноваційна складова розвитку регіонів як одна з його найважливіших аспектів простежується у державних нормативно-правових актах. Так, наприклад, у Державній Програмі економічного і соціального розвитку України на 2007 рік, зокрема, було зазначено, що основною проблемою розвитку регіонів є збільшення диспропорцій їх соціально-економічного розвитку, низька конкурентоспроможність та інвестиційно-інноваційна активність, тому двома першими пріоритетами розвитку регіонів Програмою затверджені наступні положення: удосконалення механізмів стимулювання регіонального розвитку та створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів та інвестиційно-інноваційної активності шляхом розбудови та модернізації інфраструктури.

У Проекті Закону України N 5140 від 16.09.2009 р. «Про Державну програму економічного і соціального розвитку України на 2010 рік» [2] теж велика увага приділяється інноваційній складовій економічного і соціального розвитку, незважаючи на антикризову спрямованість і ресурсну обмеженість Програми. Напрямок 3 вищезазначеної Програми «Технологічний прорив в індустрії» включає до себе декілька пріоритетів в області інноваційної діяльності, наприклад, Пріоритет 3.1. «Впровадження сучасних інноваційних промислових технологій». [2]

Інновації забезпечують розширення пропозиції для ринку, зростання якості продуктів і послуг підприємств, досягнення високої продуктивності, реалізації стратегічних планів фірм та сприяють підвищенню кваліфікаційного рівня кадрів. Однією з основних причин гальмування процесу формування й реалізації інноваційної моделі економічного розвитку в Україні є нерозвиненість системного функціонування наукової та інноваційної сфери на регіональному рівні. [1]

На позитивний поступ країни в контексті розвитку інновацій, попри складність ситуації, на думку автора, можуть вплинути два незаперечні фактори:

1) існування досвіду та національних традицій здійснення великих науково-технічних проектів та наявність (поки що) численних носіїв відповідного знання;

2) наявна всеохоплююча промислова інфраструктура в регіонах, що може стати підґрунтям майбутніх інноваційних кластерів.

Інноваційний менеджмент на рівні регіону спрямований на формування властивостей, необхідних для функціонування і розвитку цілісності, адаптивності, синергізму у процесі подальшого регіонального розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіону.

Синергетичний вплив інноваційного менеджменту на розвиток економіки регіону забезпечується розробленням ефективної інноваційної політики, спрямованої на створення в регіоні такого середовища та умов, що заохочують та стимулюють інноваційний пошук окремих суб'єктів регіональної економіки та регіональних структур.

Інноваційний менеджмент є сукупністю дій, які стосуються обґрунтування, прийняття, реалізації управлінських рішень щодо створення та впровадження новачій і спрямовані на визначення стратегічних інноваційних цілей, адекватних обраній стратегії розвитку; формування інноваційної стратегії та інноваційної політики; оптимізацію організаційно-структурних форм управління інноваціями; розроблення технології обґрунтування і прийняття інноваційних рішень; вибір методів впливу на поведінку учасників інноваційного процесу з метою формування взаємовигідних економічних відносин.

На рис. 1 представлено склад та взаємозв'язки підсистем регіонального менеджменту в системі завдань регіонального інноваційного розвитку.

Таким чином, можна зробити висновок щодо визначення пріоритетності регіонального інноваційного менеджменту в системі завдань загального менеджменту регіону, оскільки тільки при розбудові інноваційної моделі регіональної економіки, регіон спроможний вдало конкурувати як на внутрішньодержавному ринку, так і на зовнішніх ринках, при цьому забезпечуючи постійне підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіональної економіки і збільшення добробуту населення регіону.

Тому одним з основних завдань регіонального розвитку, на думку автора, є розбудова ефективної регіональної інноваційної інфраструктури, розробка заходів щодо стимулювання інноваційних процесів в регіоні, залучення місцевої влади до активізації інноваційних процесів, відбір та реалізація інноваційних проектів, які взмозі підвищити рівень економічного потенціалу регіону та ефективність регіональної економіки.

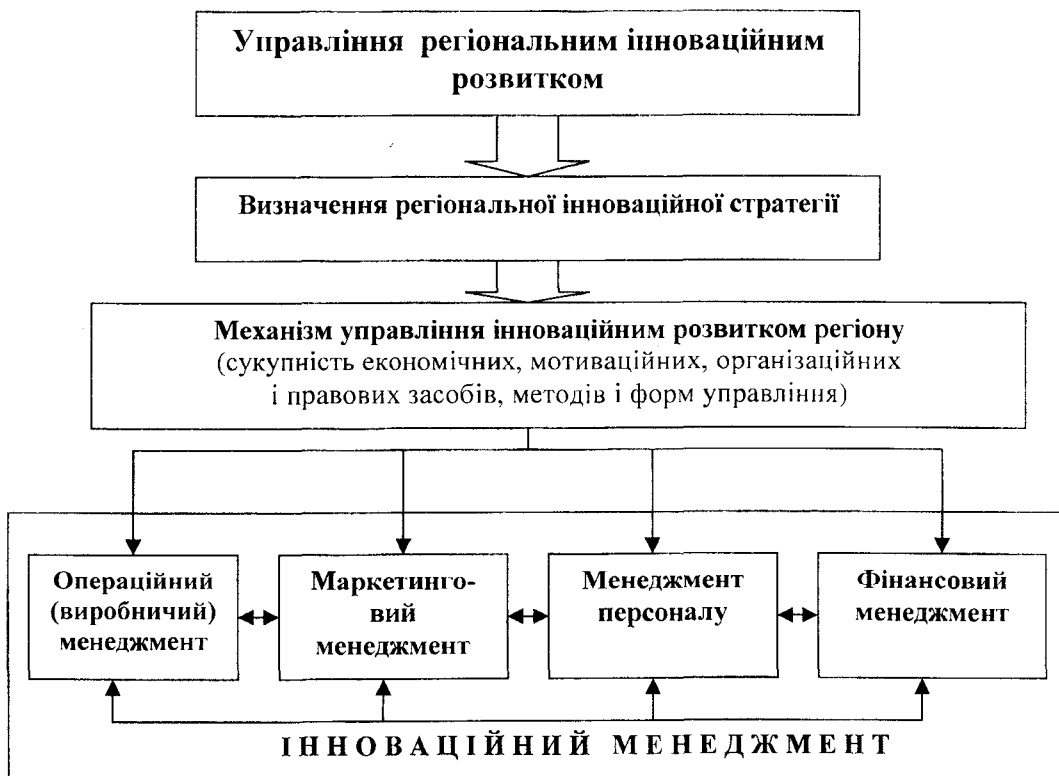

Рис. 1 - Склад та взаємозв'язки підсистем регіонального менеджменту в системі завдань регіонального інноваційного розвитку

* Розроблено автором

Узагальнюючи викладене вище, зроблено висновки про необхідність та невідкладність здійснення наступних мір:

- створення системи фінансового стимулювання виробничих підприємств;
- впровадження пільгового оподаткування підприємств, що впроваджують інновації;

50%

(;)

-

;

-

;

-

;

-

-

:

1. « » 40- 4.07.2002 // ,-

2002. - 36.

2. N 5140 16.09.2009 . « 2010 ».

3. // . 2004. - 4. - .4-14.

4. // <http://www.smartcat.ru>

5. // . - 2004. - 3. - .31 -38.

6. : / . . . . X.: . - 2010,- 375 . (1.3 . . . .) - . 75-108.

7. . . . . 08.01.01 -

8. - 2004. . - .: - 2005. - 792 .

24.10.2011 .